

6/31/17

Ю.П.Дейнека

Про затвердження Плану стратегічного розвитку міста Тернополя до 2025 року

До рішення внесено зміни відповідно до рішення міської ради від 20.12.2016р. №7/13/199

На виконання плану роботи Тернопільської міської ради на 2012рік, з метою забезпечення ефективного соціально-економічного розвитку міста, враховуючи висновки постійних комісій міської ради, міська рада ВИРІШИЛА:

1.Затвердити План стратегічного розвитку міста Тернополя до 2025 року (додається).

2.Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань економіки, зовнішніх зв'язків, підприємницької діяльності, захисту прав споживачів.

В додаток внесено зміни відповідно до рішення міської ради від 20.12.2016р.
№7/13/199

Додаток
до рішення міської ради
від 20.12.2016 р. №7/13/199

Додаток
до рішення міської ради
від 26.04.2013 р. №6/31/17

**ПЛАН СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ МІСТА ТЕРНОПОЛЯ
ДО 2025 РОКУ**

ВСТУП

План стратегічного розвитку міста Тернополя до 2025 року є базовим програмним документом, який відображає бачення розвитку міста громадськістю на перспективу, ставить стратегічні цілі, закладає принципи їх досягнення та пропонує підхід до організації й управління процесом впровадження. Багато напрямків перспективного розвитку потребують значної мобілізації ресурсів для ефективного впровадження принципів і механізмів стратегічного управління розвитком міста.

Мета Плану стратегічного розвитку міста полягає у досягненні економічного зростання, збільшенні добробуту, підвищенні конкурентоспроможності економіки міста, комфорту життя населення та реалізації інтересів усіх секторів територіальної громади міста.

Складовими Плану стратегічного розвитку міста визначені цілі, завдання, пріоритети, напрями та проекти, які сприятимуть досягненню основної мети. Розроблений план спрямований на економічний розвиток як процес стратегічного партнерства, який допомагає прискоренню зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові і існуючі підприємства з наявним потенціалом та створення умов для їх розвитку на тривалий період.

План стратегічного розвитку міста орієнтується на залучення всіх верств громади до соціально-економічних процесів, забезпечення належних умов життя для всіх мешканців міста та наближення стандартів життя до рівня провідних східноєвропейських міст.

Розвиток міста на перспективу ґрунтується на засадах сталого розвитку, що дозволить передати майбутньому поколінню ресурсну базу, яка забезпечить подальше економічне зростання міста.

Обґрунтування положень Плану стратегічного розвитку міста здійснено на основі результатів аналітичних досліджень і прогнозних розрахунків, чинних законодавчих і нормативних актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади з урахуванням міжнародних правових актів і міжнародних угод.

На початок розробки проекту Плану стратегічного розвитку міста в місті Тернополі існував Стратегічний план економічного розвитку м. Тернопіль, який був ухвалений в лютому 2006 року. Даний стратегічний план був підготовлений Комітетом стратегічного планування за сприяння проекту «Економічний розвиток міст». Однак на сьогоднішній день Стратегічний план економічного розвитку м. Тернопіль має кілька суттєвих недоліків:

- по-перше, він ухвалений без конкретних часових рамок;
- по-друге, він був ухвалений ще у 2006 році, а з того часу відбулися суттєві зміни;
- по-третє, протягом останніх років ми стикалися з непослідовністю дій влади на всіх гілках;
- по-четверте, існує низький рівень ефективності управління як муніципальним, так і господарським комплексом міста.

Перелічені чинники призвели до необхідності створення у міській раді нового Комітету з стратегічного планування. До розробки даного Проекту Плану стратегічного розвитку міста залучені всі університети міста, всі структурні підрозділи міської ради, депутатський корпус, громадські організації.

Основними розробниками Плану стратегічного розвитку міста Тернополя до 2025 року є Тернопільська міська рада та громадське об'єднання «Гуртом».

РОЗДІЛ 1

СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ ТА МІСІЯ.

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ МІСТА.



СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ (ВІЗІЯ):

Тернопіль – затишне, гостинне, комфортне для життя та дозвілля європейське місто.

СТРАТЕГІЧНА МІСІЯ:

Тернопіль – молоде інноваційне європейське місто, яке забезпечує високу якість життя й безпеку його мешканців, місто українських традицій та духовності, місто з конкурентоспроможною економікою, що базується на науковому, культурному та туристичному потенціалі.



РОЗДІЛ 2
Стратегічний пріоритет 1
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МЕШКАНЦІВ МІСТА

Стратегічний пріоритет	Стратегічні цілі
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МЕШКАНЦІВ МІСТА	1. Реформування житлово-комунального господарства
	2. Енергоефективність
	3. Підвищення екологічної, техногенної та цивільної безпеки
	4. Розвиток транспортної інфраструктури
	5. Забезпечення ефективної розбудови міста
	6. Запровадження сучасної системи управління містом
	7. Досягнення європейського рівня надання медичної допомоги

Стратегічна ціль 1. Реформування житлово-комунального господарства

Стратегічні напрями дій:

- 1.1. Реновація житлового фонду міста.
- 1.2. Зміна системи управління житловим фондом міста.
- 1.3. Підвищення якості питної води.
- 1.4. Модернізація шляхово-ремонтного господарства міста.
- 1.5. Модернізація системи освітлення міста.
- 1.6. Створення сучасної моделі поводження з твердими побутовими відходами.

Інструменти реалізації:

- розробка навчальних програм для керівників житлово-комунальних компаній та ОСББ;
- збільшення кількості ОСББ серед житлових багатоквартирних будинків у місті до 80% до 2025 року;
- запровадження міської програми термомодернізації та ремонту житлових будинків;
- проведення аудиту технічного стану багатоквартирних будинків;
- розробка програми ремонту і відновлення житлових будинків в історичній частині міста;
- запровадження єдиної системи ключових показників ефективності роботи для житлово-комунальних підприємств міста незалежно від форми власності;
- оптимізація системи контролю за якістю надання комунальних послуг і оперативністю реагування на аварійні ситуації усіма службами міста, які пов'язані з наданням комунальних послуг, завдяки інтеграції диспетчерських служб у єдину систему роботи;
- будівництво станції знезалізнення води на водопровідній насосній станції №4 (III підйому) – реалізація проекту до 2017 року;
- запровадження технологічного обліку води та стоків на всіх ділянках її видобування, очистки, транспортування та постачання споживачам;
- реалізація заходів оптимізованої схеми роботи системи подачі та розподілення води;
- реконструкція існуючих водопровідно-каналізаційних мереж;
- реконструкція та модернізація водопровідних та каналізаційних насосних станцій, шляхом заміни існуючого обладнання на сучасні енергоефективні аналоги;
- реконструкція каналізаційних очисних споруд із заміною фізично та морально зношеного обладнання;
- будівництво мереж водовідведення для неканалізованих районів міста;
- будівництво альтернативного водозабору для міста Тернополя;
- запровадження диспетчеризації та автоматизації управління окремими технологічними процесами видобування, очистки, транспортування та постачання споживачам води та стоків;
- забезпечення повного загальнобудинкового обліку споживання холодної води в багатоквартирних житлових будинках міста Тернополя
- здійснити оптимізацію шляхової мережі міста відповідно до Генерального плану розвитку міста з облаштуванням нових транспортних розв'язок на умовах співфінансування з міського та державного

бюджетів;

- забезпечити ремонт асфальтового покриття максимально широкої мережі вулиць міста, включаючи і вулиці в мікрорайонах приватної забудови за умови співфінансування з місцевими мешканцями та організаціями, а також постійне підтримання відремонтованого покриття в належному стані відповідно до експлуатаційних вимог;
- проведення капітального ремонту зовнішнього освітлення міста;
- забезпечення єдиного стандарту освітлення вулиць міста у вечірній та нічний час;
- проведення повної заміни фізично зношених повітряних ліній та старих освітлювальних приладів по всій території міста, встановлення додаткової кількості світильників відповідно до реального стану освітлення вулиць. В результаті виконання очікується зменшення споживання електроенергії на 30 %, витрат на утримання освітлювальних ліній на 20%;
- залучення потенційних інвесторів для будівництва сміттєпереробного комплексу;
- вибір земельної ділянки та будівництво нового паспортизованого полігону побутових відходів;
- проведення робіт з першочергових заходів з рекультивації Малашовецького сміттєзвалища Зборівського району Тернопільської області;
- проведення робіт із рекультивації земель порушених внаслідок несанкціонованого складування відходів, ліквідації стихійних сміттєзвалищ;
- проведення робіт із облаштування контейнерних майданчиків закритого типу;
- забезпечити подальше впровадження сучасних технологій для утримання шляхово-мостового господарства міста;
- розширення системи роздільного сортування побутових відходів;
- забезпечення території міста урнами для сміття та лавками для відпочинку;
- вдосконалення діючої системи у сфері регулювання чисельності безпритульних тварин;
- забезпечення щорічного планування обсягів комплексного благоустрою дворових територій у мікрорайонах багатоквартирної забудови і зон спільного користування в мікрорайонах приватної забудови, комплексного ремонту багатоквартирних будинків в обсягах, не менших, ніж у попередні роки (з урахуванням можливостей міського бюджету і обсягів співфінансування з боку мешканців);
- завершення створення інституту старших по будинках, відпрацювання системи моніторингу щорічної звітності житлово-комунальних підприємств міста на загальних зборах мешканців житлових будинків про обсяги, якість та вартість наданих послуг.

Стратегічна ціль 2. Енергоефективність

Стратегічні напрями дій:

- 2.1. Економічна ефективність витрат на енергопостачання. Зменшення витрат споживання енергії у місті та скорочення викидів CO₂ на 25% у порівнянні із 2012 роком.
- 2.2. Раціоналізація споживання енергії. Постійне збільшення використання відновлювальних джерел енергії і забезпечення частки відновлювальних джерел енергії у загальній структурі енергоспоживання на рівні 25% у порівнянні із 2012 роком.

Інструменти реалізації:

- постійний моніторинг витрат споживання енергії в бюджетних установах та комунальними підприємствами. Забезпечення щорічної економії витрат енергії по секторах міста не менше 1%;
- проведення глибокої термомодернізації закладів освіти, науки та інших бюджетних будівель;
- встановлення геліосистем для нагріву води в комунальних басейнах та бюджетних будівлях;
- запровадження в школах курсів та факультативних занять щодо питань енергозбереження, енергоефективності для учнів 5-7 класів;
- популяризація енергоефективних заходів серед населення та дія міських програм щодо термомодернізації житлового фонду на умовах співфінансування;
- запровадження комерційного обліку енергоносіїв в бюджетних будівлях та в житловому фонді на 100%;
- встановлення індивідуальних теплових пунктів погодного регулювання у всіх житлових будинках з централізованим теплопостачанням та постачанням гарячої води;
- реалізація енергоефективних проектів з освітлення бюджетних будівель та житлового фонду, парків та вулиць міста у співпраці із місцевими товаровиробниками;
- генерація електроенергії по «зеленому тарифу» із звалищного газу;

- популяризація та розвиток велотранспорту;
- створення комунальної енергосервісної компанії;
- проведення щорічних Днів сталої енергії;
- реалізація Плану дій зі сталого енергетичного розвитку Тернополя до 2020 року та його продовження до 2030 року в рамках Загальноєвропейської ініціативи «Угода мерів».

Стратегічна ціль 3. Підвищення екологічної, техногенної та цивільної безпеки

Стратегічні напрями дій:

- 3.1. Формування збалансованої системи природокористування.
- 3.2. Забезпечення максимального озеленення міста.
- 3.3. Підвищення рівня екологічної свідомості громадян.
- 3.4. Раціональне використання водних, земельних та інших природних ресурсів і створення умов для їх відновлення.
- 3.5. Підтримання належного рівня обороноздатності міста.
- 3.6. Вирішення проблем безпеки громадян.

Інструменти реалізації:

- формування безперервної зеленої стільникової системи міста як невід'ємної складової єдиної регіональної екологічної мережі;
- покращення екологічних та екоосвітніх функцій зелених зон міста шляхом проведення робіт з інвентаризації і паспортизації об'єктів зеленого господарства;
- організація нових ядер в екологічній мережі міста шляхом збагачення видового різноманіття існуючих екосистем;
- врахування екологічних факторів (біотичних, абіотичних, антропогенних) при озелененні об'єктів благоустрою міста;
- збереження максимально можливої площі озелених ділянок при новому будівництві;
- планування містобудівної діяльності із обов'язковим збереженням елементів діючої схеми екомережі міста;
- врахування функціонального стану, темпів та напрямків розвитку екосистеми міста;
- впровадження нових технологій озеленення;
- проведення реконструкції існуючих зелених насаджень міста на основі функціонального зонування території;
- формування повноцінного життєвого середовища із врахуванням фактору візуального забруднення;
- покращення санітарно-гігієнічного стану міста, створення безпечних умов для життя та здоров'я тернополян;
- екологізація виробничих технологій;
- використання об'єктів зеленого господарства відповідно до функціонального призначення з метою забезпечення сприятливих умов життєдіяльності населення міста;
- оптимізація структури міських зелених насаджень;
- пропагування у дитячих дошкільних закладах, серед учнівських, студентських колективів, населення міста важливості збереження та збільшення площ зелених насаджень, а також їх впливу на екологічну ситуацію Тернополя та на здоров'я його мешканців;
- залучення молоді до проведення заходів з озеленення міста;
- розроблення проекту організації території РЛП «Загребелля»;
- проведення комплексу робіт з оздоровлення міських каштанів – лікувально-профілактичні заходи боротьби із каштановою мінуючою міллю;
- проведення мобілізаційних заходів у місті, створення і забезпечення діяльності загонів оборони міста, забезпечення продуктами харчування та засобами першої необхідності військових формувань і загонів оборони;
- спільні дії для розвитку співпраці громади та правоохоронних органів.

Стратегічна ціль 4. Розвиток транспортної інфраструктури

Стратегічні напрями дій:

- 4.1. Забезпечення ефективної системи управління дорожнім рухом.
- 4.2. Забезпечення ефективної мережі громадського транспорту.

4.3. Покращення і розвиток транспортних послуг та інфраструктури.

Інструменти реалізації:

- **впровадження та постійне вдосконалення АСДУ рухом громадського транспорту на основі GPS-зв'язку;**
- **оптимізація маршрутної мережі громадського транспорту;**
- **оновлення автобусного парку громадського транспорту міста;**
- **повне оновлення парку тролейбусів міста – до кінця 2021 року;**
- відновлення роботи та забезпечення ефективного функціонування тернопільського аеропорту;
- розвиток та вдосконалення екологічно чистих транспортних систем. Спільні інвестиції в якість і доступність соціальної та економічної інфраструктури з акцентом на транспорті та логістичних системах.
- **модернізація річкового транспорту міста;**
- **запровадження автоматизованої електронної системи оплати за проїзд;**
- **встановлення «розумних зупинок»;**
- побудова системи сучасних багатоповерхових автомобільних паркувань;
- **автоматизація процесу оплати паркування.**

Стратегічна ціль 5. Забезпечення ефективної розбудови міста

Стратегічні напрями дій:

5.1. Ефективна реалізація Генерального плану розвитку м. Тернополя.

5.2. Забезпечення жителів міста доступним житлом, якісною інфраструктурою та місцями відпочинку.

Інструменти реалізації:

- вирішення питання розширення території з оформленням меж міста в західному напрямку;
- забезпечити збереження та реконструкцію історико-культурної спадщини міста;
- виділити зони пріоритетного значення для міста і здійснити їх комплексну і якісну реконструкцію;
- розробити і реалізувати план комплексного благоустрою загальноміського центру із збереженням основ структури та характеру історичної забудови, виділенням пішохідних зон, здійсненням додаткового озеленення;
- проведення робіт з технічної інвентаризації та паспортизації вулиць міста;
- спланувати поступовий благоустрій усіх скверів міста із застосуванням технологій сучасного ландшафтного дизайну та забезпеченням унікальності кожного з них;
- ефективна розбудова, оновлення, озеленення парків міста та їх інфраструктури, створення нових відпочинкових зон з відповідною інфраструктурою;
- сприяти спорудженню у місті будівель за проектами сучасних прогресивних архітекторів для створення нових акцентів у архітектурному обличчі міста;
- здійснити поетапну реконструкцію набережної і забезпечити її гармонійну інтеграцію з парковою зоною та мікрорайонами міста;
- проведення комплексного благоустрою спортивно-оздоровчої зони східної сторони ставу;
- планувати обсяги і якість нової житлової забудови з урахуванням попиту мешканців і вимог до розвитку архітектурного ансамблю міста;
- сприяння завершенню довгобудів та реконструкцій, особливо у центральній частині міста;
- затвердження містобудівних документацій: «Внесення змін до генерального плану м. Тернополя» та «Коригування плану зонування м. Тернополя»;
- розробка та затвердження планів детального планування території міста Тернополя;
- актуалізація картографо-геодезичної основи міста Тернополя, перенесення з паперових носіїв у векторну цифрову форму;
- капітальний ремонт вул. Руської в м. Тернополі (дамба Тернопільського ставу) – реалізація проекту до 2018 року;
- капітальний ремонт набережної Тернопільського ставу в м. Тернополі – реалізація проекту до 2018 року.

Стратегічна ціль 6. Запровадження сучасної системи управління містом

Стратегічний напрям дій:

6.1. Запровадження в органах місцевого самоврядування, комунальних підприємствах та бюджетних установах Тернополя сучасної інтегрованої системи управління, орієнтованої на надання якісних послуг мешканцям міста.

6.2. Подальше запровадження й реалізація проектів спрямованих на діалог й реалізацію планів громади міста, а також на зростання прозорості й публічності управління.

Інструменти реалізації:

- поступово привести у відповідність до міжнародних стандартів якості (ISO-9001) діяльність усіх підрозділів виконавчих органів міської влади, комунальних підприємств, бюджетних установ, які надають адміністративні, соціальні, комунальні та інші послуги мешканцям міста, запровадження стандартів якості у діяльність державних установ, які діють на території міста;
- створити сучасну інтегровану систему управління кадровою політикою, яка забезпечувала б відбір посадовців місцевого самоврядування та працівників комунальних підприємств і бюджетних установ міста на основі професійної компетентності, постійне підвищення їхньої кваліфікації, об'єктивну атестацію та формування резерву кадрів і в підсумку – підвищення якісного кадрового складу цих закладів;
- забезпечення прозорості показників бюджету міста та залучення громадян до бюджетного процесу;
- створення міської геоінформаційної системи (ГІС), забезпечення максимально широкого доступу до неї мешканців міста;
- систематична модернізація Автоматизованої системи муніципальних даних (Електронної карти міста) та забезпечення максимально широкого доступу до неї мешканців та гостей міста, зацікавлених організацій;
- продовження впровадження у місті концепції «Smart City»;
- подальше запровадження й реалізація проектів, спрямованих на діалог й реалізацію планів громади міста, а також на зростання прозорості й публічності управління («Громадський бюджет», система електронних петицій, «Громадськість в дії» тощо);
- продовження проекту «Централізована систему відеоспостереження міста» та забезпечення систем відеоспостереження у комунальних установах міста.

Стратегічна ціль 7. Досягнення європейського рівня надання медичної допомоги

Стратегічні напрями дій:

- **Удосконалення системи надання медичної допомоги.**
- **Удосконалення мережі закладів системи охорони здоров'я.**
- **Формування засад здорового образу життя.**
- **Досягнення європейської якості надання медичних послуг.**
- **Збільшення середньої тривалості життя жителів Тернополя на три роки.**
- **Збереження позитивного природного приросту населення міста.**

Інструменти реалізації:

- запровадження сучасних технологій та методів лікування;
- соціальна інтеграція людей з особливими потребами;
- залучення громадських організацій до впровадження соціальних проектів;
- пріоритетний розвиток охорони материнства та дитинства, системи первинної медичної допомоги та інституту сімейного лікаря, забезпечення ланки первинної медицини необхідним сучасним діагностичним обладнанням та лікувальними засобами для проведення амбулаторного лікування;
- забезпечення максимального охоплення мешканців міста профілактичними оглядами та диспансеризацією з метою раннього виявлення захворювань, у тому числі – 100% диспансеризації дітей;
- забезпечення надання медичної допомоги, медико-психологічної та реабілітаційної допомоги учасника АТО;
- визначення оптимальної мережі, структури, ліжкового фонду та кадрового потенціалу в

галузі з подальшим проведенням оптимізації закладів охорони здоров'я;

- продовження роботи із запровадження електронного врядування в лікувально-профілактичних закладах міста;
- сприяння додатковому залученню коштів для покращення матеріального забезпечення галузі й підвищення рівня оплати праці медичних працівників;
- розширення співпраці з міжнародними організаціями та містами- побратимами для забезпечення підвищення кваліфікації медичних працівників, їх знайомства з сучасними технологіями лікування та організацією роботи лікувальних закладів;
- оновлення матеріально-технічної бази лікувально-профілактичних закладів;
- забезпечення інформаційної та роз'яснювальної діяльності щодо здорового способу життя та необхідності активної участі кожного громадянина в забезпеченні зростання рівня здоров'я.

РОЗДІЛ 3
Стратегічний пріоритет 2
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ МІСТА

Стратегічний пріоритет	Стратегічні цілі
ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ МІСТА	1. Розвиток міста як потужного транспортно-логістичного центру
	2. Модернізація базових виробництв, створення високотехнологічних виробництв
	3. Розвиток сфери гостинності
	4. Розвиток малого та середнього бізнесу
	5. Розвиток міжнародного співробітництва
	6. Підвищення інвестиційної привабливості міста

Стратегічна ціль 1. Розвиток міста як потужного транспортно-логістичного центру

Стратегічні напрями дій:

- 1.1. Відновлення роботи та забезпечення ефективного функціонування тернопільського аеропорту.
- 1.2. Створення мережі логістичних комплексів.

Інструменти реалізації:

- створення транспортно-логістичного кластеру на базі тернопільського аеропорту;
- створення автовокзалу міста на Підволочиське шосе («Шостий мікрорайон» – до кінця 2018 року.
- формування мережі логістичних комплексів та центрів.

Стратегічна ціль 2. Модернізація базових виробництв, створення нових виробництв

Стратегічні напрями дій:

- 2.1. Відновлення промислового потенціалу міста.
- 2.2. Створення нових виробництв.

Інструменти реалізації:

- визначення найбільш перспективних кластерів профільних галузей промисловості (з урахуванням існуючих виробництв) і сприяння їхньому розвитку спільними зусиллями влади та об'єднань підприємців. Одним з таких кластерів може бути харчова, легка та електротехнічна промисловість;
- створення та розвиток нового сучасного промислового вузла на базі Національного технічного університету, де відкрито науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля»;
- максимальне сприяння діяльності місцевих підприємств, забезпечення сприяння просування товарів і послуг місцевих виробників на регіональному, всеукраїнському та міжнародному ринках;
- визначення переліку земельних ділянок відповідного промислового формату для організації виробництва в пріоритетних для міста галузях;
- при формуванні переліку земельних ділянок та об'єктів промислової нерухомості максимально враховувати наявність існуючих потужностей по електро-, водопостачанню, каналізації, під'їзним шляхам;
- організація широкої рекламної кампанії щодо наявності існуючих та можливості облаштування нових виробництв на відповідних промислових об'єктах та земельних ділянках;
- надання пільг по сплаті місцевих податків для новостворених виробництв з значних обсягом інвестицій (не менше 5 млн. дол. США);

- підвищення економічної ефективності роботи базових комунальних підприємств («Тернопільськтеплокомуненерго», «Тернопільводоканал», «Тернопільськсквітло»), які складають значну частку в економіці міста, їх технологічна та технічна модернізація.

Стратегічна ціль 3. Розвиток сфери гостинності

Стратегічні напрями дій:

- 3.1. Перетворення сфери гостинності в одну з головних та бюджетоутворюючих галузей економіки міста
- 3.2. Постійне збільшення кількості туристів у місті. Постійно збільшувати показник кількості туристів (песимістичний варіант – 250 тис. на рік, оптимістичний варіант – 400-500 тис. на рік).

Інструменти реалізації:

- посилити маркетинг міста, його промоцію серед потенційних партнерів для різних форм співпраці як в Україні, так і за її межами;
- підвищити туристичну привабливість міста та створити якісну мережу сервісу для спортивного, розважального і ділового туризму;
- стимулювання організації у місті міжнародних, всеукраїнських та міжрегіональних науково-практичних і ділових заходів – конференцій, семінарів, форумів – з одночасним розвитком сучасної інфраструктури для їх проведення;
- сприяння проведенню у місті фестивалів національного та міжнародного рівнів. Реалізація концепції «Тернопіль – місто фестивалів»;
- реконструкція будівлі Тернопільського (Старого) замку (ліквідація аварійного стану та укріплення споруди);
- створенню музею міста у будівлі Тернопільського (Старого) замку;
- пониження території Тернопільського (Старого) замку до первісної історичної відмітки;
- створення відпочинково-оздоровчої інфраструктури з великим спектром споруд різного типу на території парків ім. Т. Шевченка та «Загребелля», дальнього пляжу, набережної Тернопільського ставу тощо;
- щорічне збільшення кількості туристичних маршрутів;
- вивчення тернопільських підземель та створення на їх основі туристичних локацій;
- постійне збільшення кількості міжнародних заходів культурного, спортивного чи наукового спрямування;
- розбудова та модернізація закладів туристичної інфраструктури;
- забезпечення ефективної роботи КП «Туристично-інформаційний центр міста Тернополя»;
- активізація роботи туристичних фірм;
- сприяння проведенню у місті творчих майстерень, стимулювання виникнення творчих ідей розвитку міста;
- продовження реалізації проекту туристичного ознакування міста;
- забезпечення участі у регіональних, національних та міжнародних туристичних виставках з метою популяризації м. Тернополя як туристичного центру;
- активізація роботи туристичних інтернет-ресурсів.

Стратегічна ціль 3. Розвиток малого та середнього бізнесу

Стратегічні напрями дій:

- 3.1. Перетворення малого та середнього бізнесу в одну з головних та бюджетоутворюючих частин економіки міста.
- 3.2. Постійне збільшення кількості осіб, задіяних у сфері малого та середнього бізнесу.

Інструменти реалізації:

- щорічне збільшення кількості осіб, зайнятих у малому та середньому бізнесі;
- організація проведення різноманітних заходів спрямованих на зацікавлення й отримання всього спектру інформаційної бази щодо можливості започаткування й реалізації підприємницької діяльності;

- ефективна співпраця органів місцевої влади з суб'єктами підприємництва, налагодження постійних ділових контактів та конструктивного діалогу;
- забезпечення фінансово-кредитної підтримки малого та середнього бізнесу;
- подальше спрощення дозвільних процедур на основі створення та подальшого розширення діяльності Центру надання адміністративних послуг.

Стратегічна ціль 4. Розвиток міжнародного співробітництва

Стратегічні напрями дій:

- 4.1. Утвердження Тернополя як міста з євроінтеграційними прагненнями, створення позитивного іміджу на міжнародній арені.
- 4.2. Зростання якісного рівня співпраці з зарубіжними містами-партнерами максимальне розширення сфер співробітництва.

Інструменти реалізації:

- розширення контактів та здійснення співпраці з органами місцевого самоврядування партнерських міст, дипломатичними представництвами та консульськими установами іноземних держав в Україні та України в іноземних державах, всеукраїнськими, міжнародними та іноземними організаціями;
- проведення рекламно-інформаційної діяльності, направленої на зміцнення позитивного міжнародного іміджу міста (проведення форумів, конференцій, виставково-ярмаркових заходів у Тернополі та участь міста у аналогічних міжнародних заходах в Україні та за кордоном);
- візити іноземних делегацій до міста і навпаки, обмін кадрами й досвідом у різних сферах життєдіяльності міста;
- активна співпраця з міжнародними інституціями та участь у грантових програмах, конкурсах щодо реалізації проектів в різних сферах життєдіяльності міста (енергоефективність, термомодернізація, реконструкція історичних об'єктів, медицина, наука, культура тощо);
- реалізації проектів у рамках «Програми транскордонного співробітництва Польща-Білорусь-Україна на 2014-2020 роки», зокрема за такими напрямками: промоція місцевої культури та охорона історичної спадщини (реконструкція або модернізація інфраструктури для збільшення використання природної спадщини); покращення доступності регіонів, розвиток надійного та стійкого до кліматичних впливів транспорту, комунікаційних мереж і систем (розвиток та вдосконалення екологічно чистих транспортних систем; спільні інвестиції в якість і доступність соціальної та економічної інфраструктури, з акцентом на транспорті та логістичних системах); спільні виклики у сфері безпеки (спільні дії для розвитку співпраці правоохоронних органів та поліції).

Стратегічна ціль 5. Підвищення інвестиційної привабливості міста

Стратегічні напрями дій:

- 5.1. Створення позитивного іміджу міста як динамічного для розвитку та комфортного для життєдіяльності.
- 5.2. Суттєве збільшення внутрішніх та прямих іноземних інвестицій в економіку міста (до 300-500 дол. США на душу населення).

Інструменти реалізації:

- подальше розширення співпраці з міжнародними організаціями і фондами, які працюють в Україні, а також партнерськими муніципалітетами, участь у широкому колі інноваційних проектів муніципального розвитку, які реалізуються за їхньої підтримки, для залучення додаткових фінансових та технологічних ресурсів, а також для зміцнення міжнародного авторитету міста як надійного партнера для співпраці;

- всебічний розвиток інфраструктури міста шляхом залучення інвестицій в економіку, через об'єднання зусиль місцевої та державної влади, підприємств і установ по розробці інвестиційних проектів та пропозицій, формування інвестиційного іміджу міста;
- активізація роботи з інвестиційними інтернет-ресурсами;
- подальший розвиток на рівні міста максимально прозорої та доброзичливої системи взаємодії влади та бізнесу (спрощення дозвільних процедур державної реєстрації для усіх суб'єктів господарювання та потенційних інвесторів);
- систематичне оновлення інвестиційного та кредитного рейтингів міста.

Перелічені заходи повинні призвести до наступних результатів:

Прогноз власних надходжень до бюджету м. Тернополя на 2013-2025 роки, (млн. грн.)

Роки	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Всього доходів без дотацій та субвенцій	439	441	536	795	1032	1161	1308	1440	1584	1742	1916	2108	2318
В т.ч. бюджет розвитку	56	61	17	18	14	14	14	21	24	21	18	17	17

- збільшення рівня ВВП на душу населення – щороку на 5%;
- збільшення обсягів виробництва і реалізації промислової продукції – щороку на 10-15%;
- зменшення частки тіньової економіки;
- збільшення товарообороту оптової та роздрібної торгівлі – щороку на 10%;
- зменшення офіційного рівня безробіття – щороку на 0,1%;
- щорічне збільшення надходжень до бюджету на 10%;
- збільшення середньомісячної заробітної плати щороку мінімум на 15%;
- постійне збільшення кількості прибуткових підприємств;
- покращення зовнішньоторговельного балансу та вихід на позитивний показник – до 2020 року.

РОЗДІЛ 4
Стратегічний пріоритет 3
ТЕРИТОРІЯ РОЗВИТКУ МОЛОДІ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Стратегічний пріоритет	Стратегічні цілі
ТЕРИТОРІЯ РОЗВИТКУ МОЛОДІ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	1. Підвищення ролі вищих навчальних закладів у житті міста та зростання інноваційного потенціалу міста 2. Розвиток й забезпечення якісної освіти
Стратегічна ціль 1. Підвищення ролі вищих навчальних закладів у житті міста та зростання інноваційного потенціалу міста	
Стратегічні напрями дій: 1.1. Формування Тернополя як потужного освітньо-наукового міста та як студентської столиці України. 1.2. Зростання інноваційного потенціалу міста.	
Інструменти реалізації: - об'єднання зусиль обласної та міської влади для посилення потенціалу вищих навчальних закладів міста, зміцнення їхньої бази, розширення співпраці з навчальними закладами інших європейських міст; - підвищення ролі студентства в житті міста шляхом створення відповідних умов та ширшого міжнародного співробітництва (проведення студентських фестивалів та спартакіад); - розширення програм співпраці влади міста з вищими навчальними закладами (формування муніципального замовлення на підготовку кадрів, організація стажування студентів та надання перших робочих місць для випускників, формування тематики науково-практичних досліджень з врахуванням актуальних проблем розвитку міста тощо); - створення та розвиток нового сучасного промислового вузла на базі Національного технічного університету, де відкрито науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля»; - фінансування з міського бюджету наукових розробок, маркетингових досліджень, науково-практичних конференцій, дипломних робіт, творчих конкурсів, які спрямовані на розвиток міста; - постійне збільшення кількості всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій за участю науковців тернопільських вузів; - подальше активна співпраця науковців, підприємців, громадських діячів міста та представників органів місцевої влади в рамках експертних рад; - відродження центрів науково-технічної творчості; - відеоспостереження; - впровадження систем електронного ведення робочих процесів у закладах міста; - активне використання закладами органів місцевого самоврядування можливостей мережі Інтернет, створення веб-порталів з метою інформування про діяльність структури, поточний стан речей, а також можливості дистанційного надання певних послуг; - подальша реалізація інноваційних проєктів («Розумна зупинка», «Сонячне дерево», «Наукові пікніки» тощо).	
Стратегічна ціль 2. Розвиток й забезпечення якісної освіти	
Стратегічні напрями дій: 2.1. Врахування суспільних потреб населення міста щодо рівня освіти, вимог європейських стандартів, досягнень в галузі педагогічних новацій. 2.2. Забезпечення рівного доступу до якісної освіти та соціального захисту учасників навчально-	

виховного процесу.

Інструменти реалізації:

- інформатизація та комп'ютеризація навчальних закладів, розширення мережі класів, під'єднаних до глобальної комп'ютерної мережі Інтернет та впроваджених комп'ютерно-орієнтованих технологій у навчальний процес;
- активізація науково-дослідної, експериментальної роботи;
- вивчення, узагальнення та пропагування кращого педагогічного досвіду, наукових ідей;
- створення відповідних умов для рівного доступу громадян до якісної освіти, наступності та безперервності освітнього процесу;
- забезпечення морального та матеріального стимулювання і підтримки творчих здібностей учнівської молоді.

РОЗДІЛ 5
Стратегічний пріоритет 4
МІСТО НАЦІОНАЛЬНИХ ТА ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ, КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Стратегічний пріоритет	Стратегічні цілі
МІСТО НАЦІОНАЛЬНИХ ТА ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ, КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ	1. Розвиток міста як центру національних та духовних цінностей 2. Розвиток міста як культурного центру 3. Розвиток міста як центру фізичної культури та спорту

Стратегічна ціль 1. Розвиток міста як центру національних та духовних цінностей

Стратегічні напрями дій:

- 1.1. Формування Тернополя як центру національного відродження України.
- 1.2. Зростання рівня духовності громади міста й підтримки соціально вразливих верств населення.

Інструменти реалізації:

- забезпечення співпраці з релігійними конфесіями міста, підтримка ініціатив релігійних конфесій з метою підвищення рівня духовності громади;
- забезпечення сприятливих умов для всебічного розвитку сім'ї як основи суспільства, повної реалізації її економічних, соціальних і репродуктивних функцій;
- формування високої культури сучасної української родини на основі духовності, національних традицій та загальнолюдських цінностей;
- постійно розширювати коло цікавих і різноманітних міських програм для самореалізації молоді з метою формування позитивного світосприйняття і профілактики популяризації негативних моделей поведінки у молодіжному середовищі;
- формування громадянської позиції, національно-патріотичне виховання молоді, популяризація української культури і народних традицій, залучення молоді до суспільно значущої діяльності;
- популяризація та утвердження здорового і безпечного способу життя та культури здоров'я серед молоді;
- налагодження співпраці й надання фінансової підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям;
- популяризація Тернополя як найбільш україномовного міста України;
- стимулювати запровадження програм, орієнтованих на самореалізацію та інтеграцію в повноцінне соціальне життя територіальної громади мешканців з обмеженими фізичними можливостями;
- створення позитивних умов для соціально-економічної адаптації вимушених переселенців з Донецької, Луганської областей та АР Крим;
- соціальна підтримка учасників АТО та членів їх сімей;
- підвищення ефективності системи соціальної допомоги в місті Тернополі через посилення адресності при її наданні та шляхом включення додаткових заходів щодо соціальної підтримки громадян для забезпечення їм гідного існування, вирішення матеріальних та соціально-побутових проблем, здійснення конкретних заходів, спрямованих на надання адресної підтримки незаможним верствам населення, надання соціально-правової, трудової та медичної реабілітації особам з обмеженими фізичними можливостями;
- розвиток практики волонтерства серед мешканців міста та корпоративної соціальної відповідальності серед бізнес-структур міста.
- розвиток пластового руху в м. Тернопіль;
- продовження облаштування пандусів на вулицях міста та у різних громадських установах, їх адаптацію до потреб людей з обмеженими фізичними можливостями; введення рішенням міської ради обов'язкової норми, яка передбачала б при плануванні проектів благоустрою оновлення громадського транспорту, реконструкцію світлофорних об'єктів та інші інфраструктурні проекти, тобто врахування потреб людей з обмеженими фізичними

можливостями;

- фінансова підтримка громадських організацій та формувань, які об'єднують ветеранів війни і праці, учасників та дітей війни, інвалідів, людей похилого віку, пенсіонерів, воїнів-інтернаціоналістів, ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС, в'язнів жертв нацизму та інших вразливих верств населення.

Стратегічна ціль 2. Розвиток міста як культурного центру

Стратегічні напрями дій:

- 2.1. Забезпечення відкритого доступу мешканців міста до сучасного світового культурного надбання.
- 2.2. Створення у місті атмосфери вільного творчого самовираження та конкурентоспроможного мистецького середовища.

Інструменти реалізації:

- забезпечення капітальних ремонтів, поступового приведення до належного стану приміщень усіх закладів культури міста, їх переобладнання до сучасного рівня;
- впорядкування концертно-гастрольної діяльності у місті, розширення кола популярних колективів та митців, з творчістю яких могли б знайомитися мешканці та гості міста;
- сприяння проведенню у місті широкого кола культурних заходів та фестивалів міжнародного значення, які допоможуть збагатити культурне життя міста та збільшити його культурну привабливість;
- подальше вдосконалення формату проведення міських свят, популяризуючи як серед мешканців міста, так і серед його потенціальних гостей унікальні традиції Тернополя;
- сприяння проведенню етнофестивалів, інтеграції в культурне життя міста національних діаспор;
- промоція і збереження культурної спадщини;
- реконструкція або модернізація інфраструктури для збільшення використання природної спадщини;
- розвиток видавничої справи;
- сприяння популяризації сучасних форматів проведення культурних акцій – квестів, флеш-мобів, вуличних перформенсів тощо;
- комп'ютеризація публічних бібліотек Тернопільської міської централізованої бібліотечної системи;
- поповнення бібліотечних фондів та періодичних видань Тернопільської міської централізованої бібліотечної системи;
- створення у місті сучасного парку атракціонів;
- розширення програми міжкультурних обмінів з містами-побратимами, співпраці з міжнародними фондами, які підтримують розвиток культури;
- розвиток практики меценатства і спонсорства для підтримки культурних акцій, творчих колективів та розвитку галузі в цілому;
- створення у місті сучасного молодіжного центру;
- подальша реалізація культурно-освітнього проекту «Місто майстрів»;
- постійне збільшення кількості міжнародних заходів культурного, спортивного та наукового спрямування;
- сприяння проведенню у місті творчих майстерень, стимулювання виникнення творчих ідей розвитку міста.

Стратегічна ціль 3. Розвиток міста як центру фізичної культури та спорту

Стратегічні напрями дій:

- 3.1. Розвиток інфраструктури для занять фізичною культурою, спортом усіх категорій мешканців та гостей міста.
- 3.2. Постійне зростання кількості мешканців міста, які активно займаються фізичною культурою та спортом.

Інструменти реалізації:

- удосконалення системи формування й матеріальної бази для підготовки збірних команд міста з різних видів спорту;
- оновлення та встановлення спортивних майданчиків, футбольних полів, тенісних кортів, комплексів для занять екстремальними видами спорту, вуличних тренажерів та інше;
- забезпечити будівництво та реконструкцію за підтримки місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування сучасних спортивних споруд, належне їх обладнання та використання, зокрема спорудження спортивного комплексу для ігрових видів спорту, школи водних видів спорту, відповідної інфраструктури для водних видів спорту на базі Тернопільського озера тощо;
- відновлення роботи гребного каналу як центру олімпійських видів спорту;
- розширення спектру цікавих масових міських свят та змагань;
- сприяння участі спортсменів у змаганнях міського, обласного, державного та міжнародного рівнів, особливу увагу приділяти пріоритетним для міста видам спорту (водні види, футбол, баскетбол, волейбол, гандбол, греко-римська боротьба, плавання, художня гімнастика, біатлон тощо);
- підтримка роботи спортивних шкіл, секцій та гуртків, урізноманітнення їх за рахунок нових (популярних) видів спорту;
- розвиток велосипедного руху та велосипедної інфраструктури міста.

Міський голова

С.В.Надал